

ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι ο άνδρωπος αναζητάει τη λύτρωση. Στην πορεία του ακούει ποικίλα καλέσματα σωτηρίας. Ενδουσιασμένος τρέχει ξωπίσω τόυς με προσδοκίες. Όμως οι νέες αλήθειες αποδεικνύονται ψεύτικες και η απογοήτευση γεμίζει την ψυχή του. Και η περιπλάνηση συνεχίζεται με νέες ελπίδες και νέες απογοητεύσεις.

Ο Θεός, από άπειρη αγάπη κινούμενος, δέλησε με την ενανθρώποσή του να δώσει διέξοδο στην άσκοπη περιπλάνηση του ανδρώπου. Ήλθε στη γη μας, φόρεσε την ανθρώπινη σάρκα μας, έζησε ανάμεσά μας, δυσιάστηκε για χάρη μας. Μας έδωσε έτοι τη δυνατότητα, ενωμένοι μαζί Του στο δεανθρώπινο Σώμα του, την εκκλησία, να λυτρωδούμε και να ζήσουμε αιώνια κοντά Του. Τα όσα έκανε η άπειρη αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο, τα όσα μυστήρια αποκάλυψε ο Θεός στον άνθρωπο, είναι καταγραμμένα στο βιβλίο των βιβλίων, στην Αγία Γραφή.

Η Αγία Γραφή δεν είναι απλώς ένα

ωραίο βιβλίο, ανάμεσα στα τόσα άλλα. Είναι το κατεξοχήν βιβλίο, η Αλήθεια του Θεού, με τεράστια μεταμορφωτική δύναμη, που μπορεί να ξεδιψάει κάθε καλοπροσάρτετο άνθρωπο, που διψάει γιά την Αλήθεια και περιπλανιέται άσκοπα στις ερήμους του κόσμου τούτου γιά να την βρεί.

ΠΑΡΕΞΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ

Όπως κάθε γνήσιο έργο τέχνης, ή ένα νόμισμα κινδυνεύουν να αλλοιωθούν και να παραχαρακτούν έτσι και η Αγία Γραφή. Στο διάβα των αιώνων πολλοί ήταν εκείνοι που προσπάθησαν να τη διαστρεβλώσουν, να την παραχαράξουν, να την παρερμηνεύσουν. Οι διάφοροι αρνητές και αιρετικοί, συνειδητά και με δόλιους τρόπους δέλησαν αυτό τον πολύτιμο δησμούρο να τον αλλοιώσουν, καί να τον αποδυναμώσουν. Να τον κάνουν σαν το κάλπικο νόμισμα χωρίς αντίκρισμα, χωρίς αξία. Γι' αυτό και η εκκλησία αγωνίστηκε σκληρά να κρα-

Έκδοση: Ιερά Μονή Σαγματά
Τ.Θ. 115
Τ.Κ. 322 00 ΘΗΒΑ
Τηλ.: 2262 0 24183
Fax.: 2262 0 24509

Εκτύπωση: ΟΜΙΛΟΣ FORUM ΑΕΒΕ
Μεσογείων 539, 153 44 Αγ. Παρασκευή
Τηλ.: 210 60 00 035, 210 63 95 143

τήσει απόφιο αυτό το θησαυρό, για να μπορεί να σωθεί ο άνδρωπος.

Κι ενώ η εκκλησία διαφύλαξε με τόσους αγώνες γνήσιο το λόγο του Θεού, οι άνδρωποι αυτό το θησαυρό τον αγνοούν και τον περιφρονούν. Το δλιβερό είναι ότι η Αγία Γραφή έχει αρκετά «ταλαιπωρηθεί» όχι μόνον από τους αιρετικούς, αλλά και από τους αδέους που η αδεία τους είναι αποτέλεσμα της άγνοιας ή της ημιμάθειας. Και το ακόμη πο δλιβερό είναι πως και οι ίδιοι χριστιανοί, που μπορεί να «αγωνίζονται» για την πίστη τους και να συμμετέχουν σε σύλλαλητήρια για αντιεκλησιαστικά νομοσχέδια της πολιτείας, να μη γνωρίζουν τι πιστεύουν, γιατί μάχονται. Να μην έχουν ανοίξει ποτέ την Αγία Γραφή.

ΕΝΑ ΤΕΣΤ...

Αν δελήσει κανείς να κάνει ένα «τεστ» ή μια δημοσκόπηση γύρω από την Αγία Γραφή δα μείνει έκπληκτος από την άγνοια και την ημιμάθεια που κυριαρχεί είτε στους άπιστους, είτε στους πιστούς. Οι μεν πρώτοι αρνούνται κάτι που δεν γνωρίζουν. Άλλα και οι δεύτεροι πιστεύουν κάτι που κι αυτοί δεν γνωρίζουν. Και όταν συζητούν, οι δέσεις και τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούν, είναι πολύ καμπλού επιπέδου, παιδαριώδη. Ένας σοβαρός άνδρωπος που γνωρίζει κάποια πράγματα, αισθάνεται σ' ένα τέτοιο περιβάλλον εξαιρετικά αμήχανα.

Δεν έχει παρά να επιχειρήσει κανείς ένα «τεστ» για να διαπιστώσει πού στηρίζεται η αποστία, αλλά και η

πίστη πολλών και πόσο λίγο η καδόλου γνωρίζουμε την Αγία Γραφή. Σταχυολογούμε μερικές ερωτήσεις και απαντήσεις που δείχνουν το μέγεδος της άγνοιάς μας και της αποξένωσής μας από τη Βίβλο.

1. Αν ρωτήσετε κάποιον, ποιον καρπό έφαγαν οι πρωτόπλαστοι, χωρίς πολλή σκέψη δα σας απαντήσει: το μήλο! Όμως στην Αγία Γραφή δεν αναφέρεται κάτι τέτοιο, αλλά το δέντρο της γνώσεως του καλού και του κακού.

2. Αν πάλι ρωτήσετε, πόσα είναι τα Ευαγγέλια, μην παραξενευτείτε αν αντί για τέσσερα σας πουν δώδεκα! Αυτή την απάντηση έδωσε κι ένας «օσφός» καθηγητής Πανεπιστημίου!

3. Αν ακόμη ρωτήσετε τι πρόσωφερε στην Παναγία ο Αρχάγγελος Γαβριήλ κατά την στιγμή του Ευαγγελισμού, σίγουρα δα σας απαντήσουν: ένα κρίνο! Μιά απλή ανάγνωση της σχετικής περικοπής δα δείξει ότι δεν συνέβη κάτι τέτοιο. Η εντύπωση αυτή έχει δημιουργηθεί από τις αναγεννησιακές δρησκευτικές ζωγραφιές.

4. Ρωτήστε ακόμη τι σημαίνει η φράση του Χριστού: «Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι». Δεν δα είναι λίγοι αυτοί που δα υποστηρίζουν πως εδώ ο Χριστός εννοεί τους καδυστερημένους διανοητικά. Η σωστή βέβαια ερμηνεία είναι διαφορετική. Ο Χριστός μιλάει για τους ταπεινούς.

5. Ένα πρόσωπο παρεξηγημένο είναι και η Αγία Μαρία η Μαγδαληνή. Θεωρείται ότι υπήρξε αμαρτωλή γυναίκα και μάλιστα πολλοί την ταυτίζουν με την πόρνη που μύρωσε το Χριστό. Αυτή τη γνώμη τη διατύπωσε ένας πάπας της Ρώμης, που την υιο-

θέτησαν οι δυτικοί και τη διέδωσαν παντού. Το Ευαγγέλιο όμως δεν αναφέρει πουθενά κάτι τέτοιο. Το μόνο που αναφέρει είναι ότι ο Χριστός είχε δεραπεύσει την Αγία Μαρία από δαιμονισμό, κάτι πολύ συνηδισμένο την εποχή εκείνη. Η Αγία Μαρία τιμάται από την εκκλησία μας ως παρδένος και ισαπόστολος.

6. Ένα ακόμη ταλαιπωρημένο χωρίο είναι και η φράση του Απόστολου Παύλου: «η δε γνηή ίνα φοβήται τον άνδρα». Πολλές φεμινίστριες κατηγορούν τον Απόστολο Παύλο ότι υποδάπτει την ανισότητα. Αν όμως διαβάσουν όλο το κεφάλαιο δα αλλάξουν γνώμη. Θα δουν ότι ο Απόστολος ζητάει πολύ περισσότερες δυσίες από τον άνδρα απέναντι στην γυναίκα. Και βέβαια με τη φράση αυτή δεν εννοείται ο φόβος και ο τρόμος, αλλά ο σεβασμός. Άλλωστε όταν υπάρχει αγάπη δεν έχει δέση ο φόβος: «Φόβος ουκέτινεν εν τη αγάπῃ, αλλά η τελεία αγάπη έξω βάλλει τον φόβον».

7. «Ο μη εργαζόμενος, μηδέ εσθιέτω», λένε πολλοί, νομίζοντας πως μεταφέρουν φράση του Αποστόλου Παύλου. Και τότε δα γίνει με τους ααδενείς, τους ηλικιωμένους και γενικά όλους όσους δεν μπορούν να εργάζονται; Δεν δα πρέπει και να τρώνε; Ο Απόστολος Παύλος διατυπώνει διαφορετικά: «Ει τις ου δέλει εργάζεσθαι, μηδέ εσθιέτω». Δηλαδή όποιος δεν δέλει να εργάζεται να μην τρώει κιύλας. Η διαφορά είναι εμφανής.

8. «Πίστενε και μη ερεύνα». Γνωστή και αυτή η φράση που χρησιμοποιείται ευκαίρως - ακαίρως. «Εισι δεν γράφει το Ευαγγέλιο;» αναφωτιούνται

πολλοί. Κι όμως αυτή η φράση δεν υπάρχει πουδενά στην Αγία Γραφή, αλλά μάλλον το αντίθετο. «Ερευνάτε τας γραφάς», λέει κάπου ο Χριστός. Δεν γνωρίζουμε την προέλευση της φράσης, ούτε από ποιον, ούτε γιατί ελέχθη. Το σίγουρο είναι πως δεν πρόκειται για κείμενο αγιογραφικό.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ;

Για να απαντήσουμε σ' αυτό το σημαντικό ερώτημα, όπως και στα επόμενα, δα δανειστούμε το δαυμάσιο δεολογικό λόγο του π. Ιουστίνου Πόποβιτς:

«Η Αγία Γραφή είναι κατά κάποιον τρόπο η βιογραφία του Θεού στον κόσμο αυτό. Και μάλιστα από την Αγία Γραφή η Καινή Διαδήκη είναι η βιογραφία του σαρκωδέντος Θεού σ' αυτό τον κόσμο. Μέσα σ' αυτήν περιγράφεται πώς ο Θεός, για να δείξει τον Εαυτό Του στους ανθρώπους, έστειλε τον Θεό Λόγο, ο οποίος σαρκώθηκε και έγινε άνδρωπος, και σαν άνδρωπος είπε στους ανθρώπους, όλα όσα ο Θεός έχει, όλα όσα ο Θεός επιδυμεί για τον κόσμο αυτό και για τους ανθρώπους που ζούν σ' αυτόν. Αποκάλυψε ο Θεός Λόγος το σκέδιο του Θεού για τον κόσμο και την αγάπη του Θεού προς τον κόσμο. Ο Θεός Λόγος με τη βοήθεια του λόγου, έδειξε το Θεό στους ανθρώπους, όσο είναι δυνατό ο ανθρώπινος λόγος να περιλάβει τον Απεριλήπτο Θεό. Ότι είναι αιαραίτητο στον κόσμο αυτό και στους ανθρώπους που ζούν σ' αυτόν, ο Κύριος το έδωσε μέ-

σα στην Αγία Γραφή. Μέσα σ' Αυτήν έδωσε τις απαντήσεις για όλα τα ερωτήματα. Δεν υπάρχουν ερωτήματα που να βασανίζουν την ανδρώπινη γυνή και για τα οποία να μην δοθεί μέσα στην αγία Γραφή είτε άμεση είτε έμμεση απάντηση. Οι άνδρωποι δεν μπορούν να επινοήσουν περισσότερα ερωτήματα απ' όσες απαντήσεις υπάρχουν μέσα στην Αγία Γραφή. Το ότι δεν βρίσκεις στην Αγία Γραφή απάντηση σε κάποιο σου ερώτημα, σημαίνει ή ότι έδεσες ασήμαντο ερώτημα ή ότι δεν μπόρεσες να διαβάσεις την Αγία Γραφή και να πάρεις την τελική απάντηση.

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ Ο ΘΕΟΣ ΕΔΕΙΞΕ:

1) Τι είναι ο κόσμος; από πού προέρχεται, για ποιό λόγο υπάρχει, προς τα πού πορεύεται, πού δα καταλήξει, 2) τι είναι ο άνθρωπος, από πού έρχεται, πού πηγαίνει, ποια είναι η ουσία του, για ποιο λόγο υπάρχει, πώς δα τελειωθεί, 3) τι είναι τα ζώα, τι είναι τα φυτά, για ποιο λόγο υπάρχουν, τι εξυπηρετεί η ύπαρξή τους, τι προσφέρουν, 4) τι είναι ο αλόγος, από πού προέρχεται, πού οδηγεί, για ποιο λόγο υπάρχει, πώς αποκτάται, 5) τι είναι το κακό, από πού προέρχεται, πώς υπάρχει, για ποιο λόγο υπάρχει, πώς δα τελειώσει, 6) τι είναι διάθεση, και τι από έναν αμαρτωλό βγαίνει δίκαιος και πώς ένας επηρέμενος δίκαιος μπορεί να κατανήσει αμαρτωλός. Πώς ο άνθρωπος υπηρετεί τον Θεό και πώς τον

διάβολο. Ολόκληρος ο δρόμος από το αγαθό ως το κακό, από τον Θεό ως τον διάβολο, 7) όλα, από την αρχή ως το τέλος, ολόκληρος ο δρόμος του ανθρώπου από την σάρκα ως τον Θεό, από την σύλληψή του μέχρι την εκ νεκρών ανάστασή του, 8) τι είναι η ιστορία του ουρανού και της γης, τι είναι η ιστορία της ανθρωπότητος, ποιος ο δρόμος τους, ο σκοπός και η τελείωσή τους.

Γενικά, ο Θεός στην Αγία Γραφή είπε όλα όσα χρειάζοταν να πει σους ανθρώπους. Στην Αγία Γραφή βρίσκεται η βίος αφίσα τον κάθε ανθρώπο πού θα βρείται και να περιγράφεται λεπτομερώς: όλες οι αρετές σου και τα ελαττώματα που έχεις και δεν έχεις. Θα βρείς τους δρόμους μέσω των οποίων η ψυχή σου και η ψυχή κάθε ανθρώπου, βαδίζει από την αμαρτία στην τελειότητα και ολόκληρο το δρόμο από τον άνθρωπο ως τον Θεό και από τον άνθρωπο ως το διάβολο. Στην Αγία Γραφή δα βρεις τρόπους πώς ν' απελευθερωθείς από την αμαρτία, δα βρείς με μιά λέξη, όλη την ιστορία της αμαρτίας και της αμαρτωλότητος, και όλη την ιστορία της αρετής και των δικαιών. Είσαι δηλιμμένος; Στην Αγία Γραφή δα βρείς παρηγοριά. Είσαι λυπημένος; την χαρά. Είσαι δυμώδης; τη γαλήνη. Είσαι εμπαθής; τη σωφροσύνη. Είσαι άφρων; τη σοφία. Είσαι κακός; την καλοσύνη. Είσαι εγκληματίας; το έλεος και την δικαιοσύνη. Είσαι μισάνθρωπος; την αγάπη. Σ' αυτήν δα βρείς

φάρμακο για όλες σου τις ατέλειες και τα ελαττώματα και τροφή για όλες σου τις αρετές και τις ασκήσεις. Είσαι αγαθός; η Αγία Γραφή δα σε μάδει να γίνεις αγαθότερος και αγαθώτατος. Είσαι ευαίσθητος; αυτή δα σε μάδει την αγγελική τρυφερότητα.. Είσαι έχυπνος; αυτή δα σε μάδει τη σοφία. Αγαπάς την ομορφιά και την ωραιότητα του τρόπου και του λόγου; Δεν υπάρχει ωραιότερος και συγκινητικότερος από τον λόγο που υπάρχει στο βιβλίο του Ιωάν, και του Σολομώντος, και του Δαυίδ, και του Ιωάννου του Θεολόγου, και του αποστόλου Παύλου... «Εδώ η μουσική, η αγγελική μουσική της αιώνιας αλήθειας του Θεού, ντύνθηκε με ανθρώπινες λέξεις. Όσο περισσότερο ο άνθρωπος διαβάζει και μελετά την Αγία Γραφή, τόσο περισσότερο βρίσκει αιτίες όλο και πιό πολύ να την μελετά ασταμάτητα. Αυτή είναι, κατά τους λόγους του Αγίου Χρυσόστομου, σαν την εύσημο ρίζα, που όσο περισσότερο τρίβεται, τόσο περισσότερο ευαδιάζειν.

Όσο βασικό είναι το γιατί πρέπει να διαβάζει κανείς την Αγία Γραφή, το ίδιο επίσης βασικό είναι το

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Οπωσδήποτε όχι όπως ένα οποιοδήποτε βιβλίο. Η Αγία Γραφή έχει ανάγκη ερμηνείας, γιατί έχει βάθος πολύ. Αν μείνει κανείς στην επιφάνεια, δεν δα καταλάβει. Ισως, πολλά πράγματα να τα διαστρεβλώσει. Ούτε μπορεί να ερμηνεύει την Αγία Γραφή όπως καδένας δέλει. Έτσι έκαναν οι προτε-

στάντες, γι' αυτό και έγιναν πεντακόσια κομμάτια. Η Αγία Γραφή είναι το βιβλίο της εκκλησίας. Για έναν άνδρωπο εκτός εκκλησίας, πιθανόν να είναι ένα λευκό χαρτί με μαύρα γράμματα. Στο βιβλίο «Οι περιπέτειες ενός προσκυνητού» διαβάζουμε: «...Η Αγία Γραφή μιλεί με κεκαλυμμένο τρόπο, για πράγματα τα οποία δεν μπορούμε εύκολα να τα συλλάβουμε με τις ασθενείς μας ανθρώπινες δυνάμεις. Θα σας πώ ότι παράδειγμα σχετικό. Ο ήλιος είναι το πιό μεγάλο, το πιό λαμπρό και το πιό δαυμάσιο από όλα τα ουράνια σώματα, αλλά δεν μπορεί κανείς να τον συλλάβει και να τον εξετάσει με απροστάτευτα μάτια. Πρέπει να χρησιμοποιήσει μαύρα γυαλιά που είναι σε επιφάνεια εκατομμύρια φορές μακρύτερα από τον ήλιο. Όμως μέσα από τα μικρά μαύρα γυαλιά, μπορεί να τον χωρεί, χωρίς να τον βλάψουν οι βλαβερές του ακτίνες». Έτσι και η Αγία Γραφή είναι σαν το εκτυφλωτικό φώς του ήλιου. Για να απολαύσει κανείς το φως της χρειάζονται ορισμένα γυαλιά, δηλαδή μερικοί βασικοί τρόποι.

α) **Η Προσευχή.** Λέει ο π. Ιουστίνος Πόποβιτς: «...Οι άγιοι Πατέρες με επικεφαλής τον άγιο Χρυσόστομο, είναι οι καλύτεροι καθηγητές σ' αυτό. Ο άγιος Χρυσόστομος, μπορούμε να πούμε, έγραψε το πέμπτο εναγγελγέλιο. Οι άγιοι Πατέρες συνιστούν σοφαρή προετοιμασία για την ανάγνωση και τη μελέτη της Αγίας Γραφής. Και η προετοιμασία έγκειται σε τί; Κατ' αρχήν στην πρώτη εντονή προσευχή στον Κύριο να φωτίσει τον νού σου, ώστε να κατανοήσεις

τους λόγους της Αγίας Γραφής, και να χαριτώσει την καρδιά σου να αισθανθείς την αλήθεια των λόγων αυτών και την ζωή. Συνειδητοποίησε ότι αυτά είναι λόγια του Θεού, που Αυτός ο Ιδιος απευδύνει σε σένα. Η προσευκή σε σχέση με τις άλλες ευαγγελικές αρετές, είναι η καταλληλότερη για να καταστήσει ικανό τον άνθρωπο να κατανοήσει την Αγία Γραφή.

β) Με ευλάβεια, φόβο και σεβασμό.
Με πόσο σεβασμό στέκεται η εικόνη σία στο ευαγγέλιο! Το τοποθετεί χρυσόδετο πάνω στην Αγία Τράπεζα. Όταν ο ιερέας μπει στο Ιερό, πρώτα κάνει τρείς μετάνοιες και προσκυνεί το Ευαγγέλιο. Και εμείς όταν περνάει από μπροστά μας σηκωνόμαστε όρδιοι, ενώ σε ορισμένες ακολουθίες το αποαζόμαστε με ευλάβεια. Παλαιότερα οι χριστιανοί πρίν το αγγίζουν έπλεναν τα χέρια τους.

γ) Με ανεπιφύλακτη εμπιστοσύνη.
Όταν παίρνουμε ένα γράμμα από ένα αγαπημένο πρόσωπο, δεν το κριτικάρουμε. Δεν μένουμε στα άψυχα στοιχεία, στο μελάνι, στο χαρτί. Πίσω από αυτά νοιώθουμε την καρδιά του αγαπημένου προσώπου. Ό,τι γράφει είναι το εκκύλισμα της αγάπης του για μάς. Γι' αυτό ό,τι υπάρχει στο γράμμα το δεχόμαστε απόλυτα, με ανεπιφύλακτη εμπιστοσύνη. Η Αγία Γραφή είναι το γράμμα Του Ουράνιου Πατέρα. Γι' αυτό και το διαβάζουμε με αγάπη, προσπαθώντας πίσω και μέσα από κάθε γράμμα να βρούμε το δέλημα του Θεού και να νοιώθουμε την παρουσία της αγάπης Του.

δ) Με διάδεση υπακοής και εφαρ-

μονής. Η μοναδική μέθοδος για την κατανόηση της Αγίας Γραφής είναι η εφαρμογή της. Η υπακοή στο δέλημα του Θεού. Όταν εφαρμόζει κανείς αυτά που διαβάζει, όταν δέχεται τα- πεινά το δέλημα του Θεού και τηρεί τις εντολές Του, τόσο και περισσότε- ρο κατανοεί την Αγία Γραφή.

Ο π. Ιουστίνος γράφει για όλα αυτά: «...Η Αγία Γραφή δα πρέπει να διαβάζεται με προσευχή, φόβο και σεβασμό, γιατί σε κάθε λέξη υπάρχει και από μιά σταγόνα αιώνιας αλήθειας, και όλες οι λέξεις αποτελούν απέραντο ωκεανό της Αιώνιας Αλήθειας. Η Αγία Γραφή δεν είναι βιβλίο αλλά ζωή. Γιατί οι λέξεις της «πνεύμα και ζωή εστίν» (Ιωαν.6,63), γι' αυτό μπορούν να γίνουν καταληπτές εάν τις κάνουμε γυνή της γυνής μας και ζωή της ζωής μας. Αυτό είναι βιβλίο που διαβάζεται με ζωή, με έργο. Πρώτα αξίζει να ζήσει κανείς και μετά να καταλάβει. Εδώ ισχύει ο λόγος εκείνος του Σωτήρος: «...Εάν τις δέλει το δέλημα αυτού ποιείν, γνώσεται περί της διδαχής πότερον εκ του Θεού εστίν...» (Ιωαν. 7,17). Δούλευε για να καταλάβει. Αυτό είναι βασικός κανόνας της ορθοδοξίας εν ερμηνεία κακής. Συνήδως ο ἄνθρωπος στην αρχή διαβάζει γρήγορα την Αγία Γραφή, και μετά όλο και πιό αργά, μέχρις ότου στο τέλος αρχίζει να διαβάζει λέξη προς λέξη. Γιατί σε κάθε λέξη ανακαλύπτει ατέλειωτη αλήθεια και άφατο μυστήριο. Κάθε μέρα διάβαζε το λιγότερο από ένα κεφάλαιο της Παλαιάς και της Καινής Διαδήκης, αλλά παράλληλα με αυτό εξάσκησε και

μιά αρετή. Εξάσκησέ την μέχρις
ότου σου γίνει συνήδεια. Παραδείγ-
ματος χάριν εξάσκησε πρώτα την συγ-
χώρεση ων προσβολών.
Αυτό να σου γίνει καθημερινό καθή-
κον, και παράλληλα με αυτό εύχον-
προς τον Κύριον.

*Κύριε αγαθέ, δώσε μου
αγάπη γι' αυτούς που με
προσβάλλουν.*

Και ὅταν μετατρέψεις την αρετή αυτή σε συνήδεια, τότε δα σου είναι ενκολότερη κάθε άλλη μετά απ' αυτήν, και έτσι δα εργαστείς με τη σειρά μέχρι την τελευταία. Βασικό είναι να διαβάζεις την Αγία Γραφή όσον το δυνατό περισσότερο. Ό,τι ο νους δεν αντιλαμβάνεται, δα το αισθανθεί· η καρδιά. Και αν ακόμα ο νους σου δεν αντιλαμβάνεται και η καρδιά σου δεν αισθάνεται, εσύ εντούτοις διάβαζε. Γιατί με την ανάγνωση σπείρεις τον λόγο του Θεού στην γυνή σου. Και ο σπόρος αυτός εκεί δεν δα καταστραφεί, αλλά βαθμιαία και απαρατήρητα δα περάσει στη φύση της γυνής σου, και δα εκπληρωθεί σε σένα ο λόγος του Σωτήρος, περί του ανδρώπου εκείνου, ο οποίος: «...βάλλει τον σπόρον επί της γης, και καθεύδει και εγείρεται νύχτα και ημέραν, και ο σπόρος βλαστά και μηκύνεται ως ουκ είδεν αυτός» (Μάρκ. 4,26-29). Βασικό είναι να σπείρεις και ο Θεός είναι Εκείνος που κάνει ν' αυξάνεται η σπορά (Α' Κορ. 3,6). Μόνο μη βιάζεσαι για την επιτυχία, ώστε να μην μοιάσεις με τον άνδρωπο εκείνο που σήμερα σπέρνει και την επομένη δέλει ήδη να δερίσει. Διαβάζοντας την Αγία Γραφή στης Θεϊκής Αλήδειας. Διαβάζοντάς την, σπείρουμε τον σπόρο αυτό στην γυνή μας. Και αυτός πέφτει και σε πετρώδη και σε ακανθώδη μέρη της γυνής, αλλά κάτι πέφτει και στην καλή γη της καρδιάς μας και φέρει καρπό. Και ὅταν δα δεις τον καρπό καί τον δοκιμασίες τότε από την γλυκύτητα και την καρά δα θιαστείς να καθαρίσεις και τα πετρώδη και τα ακανθώδη μέρη της γυνής σου, να οργώσεις και να σπείρεις το σπόρο του λόγου του Θεού. Ξέρετε πότε ο άνδρωπος είναι σοφός μπροστά στα μάτια του Κυρίου μας Ιησού Χριστού; Όταν ακούει τους λόγους και τους εκτελεί. Η αρχή της σοφίας είναι η υπακοή του λόγου του Θεού (Ματθ.7,24). Κάθε λόγος του Σωτήρος έχει την ισχύ και την δύναμη να δεραπεύει και τις φυσικές και τις γυνικές ασθένειες. «Επέ λόγω, και ιαδήσεται ο παις μου» (Ματθ. 8,8). Ο Σωτήρ «επέ λόγω» και δεραπεύτηκε ο δούλος του εκαποντάρχου. Όπως τότε, έτσι και τώρα, ο Κύριος αδιάκοπα επαναλαμβάνει τους λόγους Του και σε σένα και σε μένα και σε όλους μας. Μόνο πρέπει να

σταδιούμε, να εμβαδύνουμε σ' αυτούς και να τους δεχτούμε με την πίστη τον εκατόνταρχον. Και το διάμα δα γίνει και σε εμάς. Και διαθέτει η γυνή μας όπως ακριβώς δεραπεύτηκε ο δούλος του εκατοντάρχου. Γιατί στο Ευαγγέλιο είναι γραμμένο και το ακόλουθο: «...Προσήνεγκαν Αυτώ δαιμονιζομένους πολλούς και εξέβαλε τα πνεύματα λόγω, και πάντας τους κακώς έχοντας εδεράπενσε» (Ματθ.8,16). Αυτό κάνει και σήμερα, γιατί ο Κύριος «Ιησούς Χριστός χδές και σήμερον ο Αυτός, και εις τους αιώνας» (Εφρ. 13,8).

ΣΤΗΝ ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΚΡΙΣΗ ΘΑ ΚΡΙΘΟΥΝ ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΑΚΟΥΣΑΝ ΣΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Και δα είναι ανεκτότερη η γη των Σοδόμων και της Γομόρας από ό,τι η ημέρα της κρίσεως για αιτούς (Ματθ.10,14-15), Πρόσεχε! Στην τελική κρίση δα σου ζητηθεί λόγος για το τι έκανες με τους λόγους του Θεού, για το αν τους υπάκουσες και υιοδέτησες, αν χαιρόσουν ή ντρεπόσουν γι' αυτούς. Αν ντρεπόσουν γι' αυτούς, και ο Θεός δα ντραπεί για σένα «όταν έλθη εν τη δόξῃ του Πατρός Αυτού μετά των αγγέλων των αγίων» (Μαρκ. 8,38). Λίγες είναι οι λέξεις των ανδρώπων που δεν είναι έρημες και κενές, γι' αυτό και είναι λίγες εκείνες για τις οποίες δεν δα κριθούμε (Ματθ.12,36). Για να αποφύγει αυτό ο άνδρωπος πρέπει να μελετήσει και να μάθει τα λόγια του Θεού από την

Αγία Γραφή, να τα οικειοποιηθεί. Γιατί για αυτό το λόγο ο Θεός τα ανακοίνωσε στους ανδρώπους, για να τα κάνουν κτήμα τους και μέσω αυτών να κάνουν δική τους και την ίδια την Αλήθεια του Θεού. Σε κάθε λόγο του Σωτήρος υπάρχει περισσότερη αιωνιότητα και αφθαρσία, απ' ό,τι σ' ολόκληρο τον ουρανό και σ' ολόκληρη τη γη με ολόκληρη την ιστορία τους. Γι αυτό ο Κύριος είπε: «...Ο ουρανός και η γη παρελεύσονται, οι δε λόγοι μου ου μη παρέλθωσιν» (Ματθ. 24,35). Αυτό σημαίνει ότι στους λόγους του Σωτήρος υπάρχει ο Θεός και κάθε τι δεικό, γι αυτό δε δα παρέλθουν. Ο άνδρωπος που τους οικειοποιείται γίνεται πιό άφθαρτος από τον ουρανό και τη γη, γιατί μέσα σ' αυτούς υπάρχει μία δύναμη που κάνει τον άνδρωπο αδάνατο και αιώνιο. Η εκμάθηση των λόγων του Θεού και η εκπλήρωσή τους κάνει τον άνδρωπο-συγγενή του Κυρίου. Αυτός ο Ίδιος το δήλωσε όταν είπε: «..Μήτρη μου και αδελφή μου ούτοι εισίν οι τον λόγον του Θεού ακούοντες και ποιούντες» (Λουκ.8,21). Τούτο σημαίνει: Ακούς, διαβάζεις τον λόγο του Θεού; Είσαι κατά το ήμισυ αδελφός του Χριστού. Τον εκτελείς; Είσαι ολόκληρος αδελφός του Θεού. Και αυτό είναι χαρά και προνόμιο μεγαλύτερο και από τα αγγελικά προνόμια. Με την μελέτη της Αγίας Γραφής η ψυχή ξεχειλίζει από μία μακαριότητα που δεν μοιάζει με τίποτα το γήινο. Ο Σωτήρας αυτήν εννοούσε όταν είπε: «...Μακάριοι οι ακούοντες τον λόγον του Θεού και φυλάσσοντες αυτόν» (Λουκ. 11,28).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΑΓ. ΓΡΑΦΗΣ

Όπως η καθημερινή προσευχή, έτσι και η καθημερινή μελέτη της Αγ. Γραφής είναι απαραίτητη για την πνευματική μας ζωή. Με την μελέτη της Αγίας Γραφής η προσευχή μας γίνεται δερμότερη. Και με την προσευχή μας ο νους μας φωτίζεται για την κατανόηση της Αγ. Γραφής. Εκτός από τα όσα αναφέραμε πιο πάνω, σημειώνουμε και μερικούς ακόμα πρακτικούς τρόπους.

α) Το προσωπικό μας αντίτυπο. Χρειάζεται να αποκτήσουμε πριν απ' όλα το προσωπικό μας αντίτυπο Αγ. Γραφής. Αυτή να έχουμε πάντα. Να μην τη δανείζουμε. Και μόνον απ' αυτήν να διαβάζουμε. Έτσι δα αποκτήσουμε με κάθε λέξη προσωπική γνωριμία.

β) Σταδιακό πληρισμά. Η Αγ. Γραφή δεν διαβάζεται όπως όλα τα βιβλία. Κάθε φράση κάθε λέξη έχει βάδος πολύ, ένα μήνυμα κρυμμένο. Οι πατέρες της εκκλησίας έχουν δώσει δαυμάσιες ερμηνείες. Και σήμερα έχουμε την δυνατότητα μέσω αυτών των έργων τους, αλλά και σύγχρονων ερμηνευτών να γνωρίσουμε καλύτερα την Αγία Γραφή.

γ) Προσπάθησα αλλά δεν καταλαβαίνω. Η Αγία Γραφή δεν είναι παιδικό βιβλίο, ούτε εύκολο. Γι' αυτό και δέλει, όπως τονίσαμε, σταδιακό πληρισμά. Όταν συναντάμε κάτι που δεν καταλαβαίνουμε, δεν σταματάμε. Προχωρούμε πιό κάτω. Με τα ερμηνευτικά κείμενα που κυκλοφορούν μπορούμε να κατανοήσουμε κάθε φορά και περισσότερα πράγματα.

Πολύ ωραία λέει ο άγιος Ιωάννης ο Χριστούτομος: «Εάν εσύ δεν καταλαβαίνεις, ο διάβολος καταλαβαίνει και τρέμει». Και σ' άλλο σημείο τονίζει: «Στο δωμάτιο που υπάρχει Εναγγέλιο τρέμουν να μπουν οι δαίμονες».

ΧΥΜΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ

Η Αγία Γραφή δεν είναι απλώς ένα ή το καλύτερο «θρησκευτικό» βιβλίο του κόσμου. Είναι η Αλήθεια του Θεού για τον άνδρωπο, για την ζωή, για τον κόσμο. Είναι ας πούμε ένα προσκλητήριο για την αιώνια ζωή. Και όπως διδάσκει ο π. Ιουστίνος «...στους λόγους του Θεού υπάρχει κάποιος χ υ μ ὁ σ α δ α ν α σ ί α σ, ο οποίος με την ανάγνωση των λόγων Του πέφτει σταγόνα - σταγόνα στην ψυχή του ανδρώπου και την ζωογονεί, τη λυτρώνει από το δάνατο και τη φθορά». Αυτό αποκαλύπτει ο Σωτήρ όταν λέει: «Αμήν, αμήν λέγω υμίν, ότι ο τον λόγον μου ακούων και πιστεύων των πέμψαντί με έχει ζωήν αιώνιον... και μεταβέβηκεν εκ του δανάτου εις την ζωήν» (Ιωάν.5, 24). Τούτο σημαίνει ότι με την ανάγνωση, και την μελέτη των λόγων του Θεού διδάσκεσαι την αδανασία και την αιωνιότητα, διδάσκεσαι την αδάνατη και αιώνια ζωή. Αν ποτεύεις σ' αυτούς τους λόγους μ' όλη σου την πίστη, έμαθες ήδη τι είναι αιώνια ζωή και πέφασες από τον δάνατο στη ζωή. Γι' αυτό ο Σωτήρ επιμένει αποφασιστικά: «Αμήν, αμήν λέγω υμίν, εαν τις τον εμόν λόγον τηρήση, δάνατον ου μη δεωρίση εις τον αιώνα» (Ιωάν. 8, 51).